

Ο.Λ.Μ.Ε.

Ερμού & Κορνάρου 2

ΤΗΛ: 210 32 30 073 – 32 21 255

www.olme.gr

e-mail: olme@otenet.gr

Αθήνα, 25/07/2024

Α.Π. 10

ΕΝΑ ΑΚΟΜΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΜΑΚΡΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Το νομοσχέδιο το οποίο και συζητείται αυτές τις ημέρες στη Βουλή είναι μακριά από τις ανάγκες των μαθητών και των εκπαιδευτικών. Αντί η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου να αφουγκραστεί και να εστιάσει στη λύση χρόνιων προβλημάτων, ακολουθεί μια στρατηγική η οποία επιδιώκει τον μετασχηματισμό του δημόσιου σχολείου. Ένα μετασχηματισμό ο οποίος γίνεται με όρους κατηγοριοποίησης, όπου ο δημόσιος χαρακτήρας και αποστολή του σχολείου θα υποχωρούν διαρκώς. Η απουσία ουσιαστικής διάθεσης για διάλογο αποτυπώνεται και στην πρωτοφανή ρύθμιση καθεστώτος αναπλήρωσης του αιρετού που παραιτείται από συνάδελφο που ορίζει η διοίκηση και όχι από τον πρώτο επιλαχόντα με βάση το εκλογικό αποτέλεσμα!

Η ρύθμιση για το ψηφιακό φροντιστήριο σε μια λογική υποστηρικτικής παρέμβασης θα λειτουργήσει ως υποκατάστατο της δια ζώσης ενισχυτικής διδασκαλίας και της πρόσθετης διδακτικής στήριξης. Αποτελεί μάλιστα ένα εγχείρημα για το οποίο σύμφωνα με το Υπουργείο επαρκούν μόλις 88 εκπαιδευτικοί! Το Υπουργείο στην ουσία προτάσσει την επιλογή αποκλειστικά του ψηφιακού φροντιστηρίου. Είναι μια επιλογή όπου κυριαρχεί η λογική της φθηνότερης λύσης, μια πολιτική που εφαρμόζεται και σε άλλα πεδία των δημόσιων πολιτικών όπως η Υγεία, μια πολιτική η οποία ουσιαστικά διαμορφώνει συνθήκες βαθιά άνισες για τα φτωχότερα στρώματα του πληθυσμού, τη στιγμή μάλιστα που εξακολουθούν να μην έχουν όλα τα παιδιά ισότιμη πρόσβαση σε ψηφιακές υποδομές. Είναι όμως φορείς όπως η UNICEF και η UNESCO που θέτουν με έμφαση την ανάγκη να μην υποκατασταθεί η δια ζώσης διδασκαλία. Και αυτό γιατί δεν μπορούμε να αγνοήσουμε την όξυνση της φτώχειας και των ανισοτήτων, παραγόντων που λειτουργούν ιδιαίτερα επιβαρυντικά στην προσπάθεια για πρόσβαση με ισότιμους όρους και οι οποίοι τελικά οδηγούν σε αύξηση των μορφωτικών ανισοτήτων και στην υπονόμηση της αρχής της ισότητας των ευκαιριών. Άλλωστε η σχεδόν δίχρονη εμπειρία του κλάδου από την εξ αποστάσεως διδασκαλία την περίοδο του κορονοϊού ανέδειξε με τον πιο πειστικό τρόπο τον αναντικατάστατο ρόλο της δια ζώσης διδασκαλίας, αλλά και την περαιτέρω όξυνση των κοινωνικών ανισοτήτων.

Ταυτόχρονα, στις διατάξεις για το λεγόμενο ψηφιακό φροντιστήριο διαμορφώνεται ένα πλέγμα διαδικασιών για τις αποσπάσεις εκπαιδευτικών το οποίο και απέχει σημαντικά από τους αναγκαίους όρους θεσμικότητας και εξασφάλισης της διαφάνειας καθώς είναι κυρίαρχος ο ρόλος μιας τριμελούς επιτροπής που θα την

ορίζει ο ΓΓ του ΥΠΑΙΘΑ ενώ εξαιρετικά ασαφής είναι ο προσδιορισμός του τρόπου αξιολόγησης των κριτηρίων που τίθενται.

Η πιο κρίσιμη ωστόσο πτυχή της νομοθετικής αυτής παρέμβασης είναι η πρόβλεψη για τις αυτόνομες τάξεις. Η ρύθμιση που προτείνεται για τις αυτόνομες τάξεις διαμορφώνει μια νέα πραγματικότητα όπου το δημόσιο αγαθό της εκπαίδευσης δεν θα παρέχεται με τους ίδιους όρους και κάτω από τις ίδιες συνθήκες. Δεν παραγνωρίζει κανείς την ανάγκη λειτουργίας ψηφιακών εργαλείων τα οποία θα υποστηρίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία, ιδιαίτερα σε εξαιρετικές περιπτώσεις με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ανάγκες σε επίπεδο παιδαγωγικής λειτουργίας. Δεν μπορούμε ωστόσο να αποδεχτούμε την υποκατάσταση του ανθρώπου και του/της εκπαιδευτικού ως καθοριστικού παράγοντα στη διδασκαλία. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να προσδιοριστούν οι λεπτομέρειες αυτής της πολιτικής και κυρίως να διασφαλιστεί πως δεν θα οδηγηθούμε σε κλείσιμο σχολείων ή μείωση των θέσεων των εκπαιδευτικών σε νησιωτικές ή ορεινές περιοχές.

Μια θεώρηση η οποία και κυριαρχεί σε διάφορες πτυχές του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η σαφής διάθεση μετασχηματισμού του δημόσιου χαρακτήρα δράσεων και δομών με την εισδοχή του ιδιωτικού τομέα σε διάφορα πεδία. Χαρακτηριστική είναι η πρόβλεψη για τη δυνατότητα παρέμβασης υπό τη μορφή συνδρομής στις ομάδες για τα περιστατικά σχολικής βίας στις κατά τόπους διευθύνσεις. Προβλέπεται δηλαδή η δυνατότητα συνδρομής τους από ειδικούς συμβούλους ιδιωτικού φορέα ο οποίος και θα επιφορτίζεται τόσο με την πρόσληψη όσο και τη δαπάνη απασχόλησής τους. Παραμερίζεται ουσιαστικά η δυνατότητα επιλογή της προσφυγής στους πίνακες ειδικού επιστημονικού προσωπικού όπως ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών. Αντίστοιχα, υπάρχει η πρόβλεψη να δίνεται η δυνατότητα υλοποίησης και από ιδιωτικούς φορείς εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της εκπαιδευτικής κοινότητας για την ενδοσχολική βία και τον εκφοβισμό. Παράλληλα, ρυθμίσεις αντίστοιχου προσήμου ανοίγουν το δρόμο σε ιδιωτικούς φορείς να αναλάβουν ακόμα και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα πλαίσια της λειτουργίας του δημόσιου σχολείου.

Επιπρόσθετα, υπάρχει η αναφορά ότι φορείς, Ν.Π.Ι.Δ. θα μπορούν να παρέχουν ειδική αγωγή σαν ΣΜΕΑΕ, σε άτομα άνω των 15 ετών δίνοντας μια ιδιόμορφη προτεραιότητα στη δημιουργία ενός χώρου με χαρακτηριστικά αγοράς σε ένα πεδίο όπου οι δημόσιες πολιτικές πρέπει να είναι πιο ισχυρές από ποτέ. Επιβεβαιώνονται και από αυτόν τον νόμο οι αρνητικές εξελίξεις στην ειδική εκπαίδευση καθώς διαγράφεται η πρόβλεψη που υπήρχε σε προηγούμενο νόμο για την υλοποίηση ΕΠΕ (Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης) από τον αρμόδιο ειδικό παιδαγωγό. Διαμορφώνονται δηλαδή συνθήκες υποβάθμισης σε μεγάλο βαθμό για τον μαθητή με αναπηρία αλλά και όροι μειωμένης επένδυσης σε λειτουργικό και οργανωτικό επίπεδο, στην εξατομικευμένη διεπιστημονική στήριξη του από το κατάλληλο ειδικό προσωπικό, για τις εξαιρετικά συνθέτες ανάγκες του. Αυτό έχει ως συνέπεια ο μαθητής με αναπηρία να ενσωματώνεται χωρίς την αναγκαία υποστηρικτική εξατομικευμένη προσέγγιση στο σύνολο του μαθητικού πληθυσμού και υπηρετείται μια πολιτική που δομείται στη λογική κόστους – οφέλους. Μια τέτοια επιλογή άλλωστε αποτυπώνεται και στις περιπτώσεις μαθητών που δικαιούνται κατ' οίκον διδασκαλία με την προώθηση και σ' αυτές τις περιπτώσεις της τηλεεκπαίδευσης.

Στο πεδίο του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού η πρόβλεψη για εστίαση στην ίδρυση ΓΡΑΣΥΠ (Ν. 4823/3-8-2021) απουσιάζει εμφατικά στις

γραμμές του νομοσχεδίου. Ουσιαστικά απουσιάζει η διάθεση εκμετάλλευσης των δομών και του προσωπικού με σημείο αναφοράς το Δημόσιο και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και διαμορφώνεται χώρος για παρεμβάσεις με πρόσημο τη λειτουργία του ιδιωτικού τομέα. Στην πραγματικότητα δίνεται ευκαιρία για ένα παιδί που φοιτά στην Α Λυκείου να κάνει ένα τεστ και μια τηλε-συνεδρία επαγγελματικού προσανατολισμού αποσυνδεδεμένα από το εκπαιδευτικό του περιβάλλον. Αυτό συγκροτεί άραγε ουσιαστική παρέμβαση με βάθος και σχεδιασμό σε ένα τόσο κρίσιμο πεδίο;

Την ίδια ώρα η κυβερνητική πλειοψηφία οφείλει να λάβει υπόψη τα δίκαια αιτήματα νεοδιόριστων εκπαιδευτικών με αναπηρία και να επανεξετάσει τη ρύθμιση με την οποία καθιερώνουν ποσοστό 75% για να θεμελιώσουν δικαίωμα απόσπασης και 80% για δικαίωμα μετάθεσης, χωρίς καμία επιστημονική τεκμηρίωση. Η Ομοσπονδία όπως έκανε ξεκάθαρο και στο τελευταίο συνέδριο θεωρεί πως το ποσοστό που πρέπει να ληφθεί ως κριτήριο είναι το 67% ενώ παράλληλα θέτει την ανάγκη να συγκροτηθεί μια επιτροπή με τη συμμετοχή της Πολιτείας αλλά και των κοινωνικών φορέων ώστε να επιτευχθεί αναθεώρηση των προβλέψεων των ΠΔ 50/1996 και ΠΔ 100/1997 και επικαιροποίηση σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες του σήμερα.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκαλεί πως προβλέπεται για τις λεγόμενες εξετάσεις διαγνωστικού χαρακτήρα χρηματική αποζημίωση δίνοντας ουσιαστικά οικονομικά κίνητρα όταν σε άλλες παρεμβάσεις η Πολιτεία περιορίζεται στο να προσφέρονται μόρια ως κίνητρα ή όταν σε άλλα αιτήματα διατρανώνεται η έλλειψη πόρων. Αλλά και η πρόβλεψη να δίνεται η δυνατότητα να προσλαμβάνονται αναπληρωτές ΕΕΠ-ΕΒΠ μετά από τοπική πρόσκληση ενδιαφέροντος, για την κάλυψη αναγκών δημιουργεί ερωτηματικά σε σχέση με τα κριτήρια ικανοποίησης της πλήρωσης των θέσεων αυτών όσο και με την επιλογή της αποκέντρωσης της διαδικασίας. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να διασφαλισθεί καθώς αυτό αποτελεί επιταγή ενός σύγχρονου κράτους δικαίου.

Οι νομοθετικές πρωτοβουλίες του ΥΠΑΙΘΑ δεν απαντούν στις πραγματικές ανάγκες του κόσμου της εκπαίδευσης καθώς κυριαρχεί με τρόπο μονοσήμαντο η λογική κόστους οφέλους. Κυριαρχεί δηλαδή μια πολιτική που δεν έχει στον επίκεντρο της τον άνθρωπο αλλά ιεραρχεί τα πάντα με οικονομοτεχνικούς όρους, μια πολιτική που συντελεί στον σταδιακό αποχαρκτηρισμό της εκπαίδευσης ως δημόσιου αγαθού και στον αντίστοιχο μετασχηματισμό της με όρους αγοράς.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΠΡΑΞΗ:

- ✓ Μαζικοί διορισμοί εκπαιδευτικών και βοηθητικού προσωπικού ώστε να καλυφθούν οι πραγματικές ανάγκες των σχολείων, αξιοπρεπείς μισθοί και συνθήκες διαβίωσης για όλους του συναδέλφους.
- ✓ Σύγχρονα σχολεία, με την απαιτούμενη αντισεισμική θωράκιση, με τις απαραίτητες συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας, σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή μείωση του αριθμού μαθητών ανά τάξη, ώστε να μπορεί να καλύπτονται τα σύγχρονα μορφωτικά δικαιώματα των μαθητών.

- ✓ Επικαιροποιημένα βιβλία, εργαστήρια και τις απαραίτητες υποδομές για ψηφιακά-εποπτικά μέσα, ως επικουρικό μέσο στην εκπαιδευτική-παιδαγωγική διαδικασία.
- ✓ Αναβάθμιση του θεσμού της ενισχυτικής διδασκαλίας και επαναφορά της πρόσθετης διδακτικής στήριξης.
- ✓ Αποκλειστικά δημόσια, δωρεάν, καθολική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, με βάση τις τελευταίες επιστημονικές εξελίξεις στα επί μέρους αντικείμενα και την παιδαγωγική.

Το δημόσιο σχολείο έχει ανάγκη τη χάραξη μιας στρατηγικής με ορίζοντα τις προκλήσεις του αύριο.

Έχει ανάγκη από αύξηση της επένδυσης σε ανθρώπους, πόρους και πραγματική καινοτομία.

Έχει ανάγκη το κράτος να αποδώσει στο σχολείο και τον εκπαιδευτικό την αξία που του αρμόζει.

Έχουμε ανάγκη ένα σχολείο πραγματικά δημόσιο και δωρεάν, που θα μορφώνει ολόπλευρα όλους τους μαθητές, θα συμβάλλει στην ανάπτυξη της προσωπικότητά τους, θα τους δίνει τη δυνατότητα να προχωρήσουν τις σπουδές τους ανεξάρτητα από την οικονομική και κοινωνική κατάσταση της οικογένειάς τους.

Όλα αυτά σήμερα απουσιάζουν.

Αποτελούν αίτημα αλλά όχι πραγματικότητα.

Για το ΔΣ της ΟΛΜΕ

Ο Πρόεδρος
Θεόδωρος Τσούχλος

Ο Γεν. Γραμματέας
Ανδρέας Καργόπουλος

